

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุ

นาง พิชญ์ ประเสริฐสินธุ์

003850

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาพยาบาลศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2523

I154b1105

2

OPINIONS CONCERNING THE NEEDS OF OLD-AGE-PATIENTS

Mrs. Pichaya Prasertsintu

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

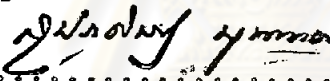
Department of Nursing Education

Graduate School

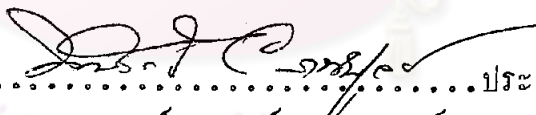
1980

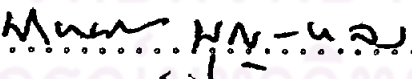
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุ
โดย นาง พิชญ์ ประเสริฐสินธุ์
ภาควิชา พยาบาลศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง

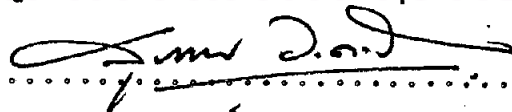
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุญนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นพรัตน์ ฉลาพิบูลย์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ วาคเขียน)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุ

ชื่อนิสิต

นาง พิชญ์ ประเสริฐสินธุ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ-หลง

ภาควิชา

พยาบาลศึกษา

ปีการศึกษา

2523

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุ ขณะพักรักษาตัวอยู่ในโรงพยาบาล และเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับ

1. ความต้องการของผู้ป่วยเพศชาย หญิง
2. การเจ็บป่วยด้านอายุรกรรม ศัลยกรรม
3. ด้านร่างกาย, จิตใจ, อารมณ์, สังคม, ศรัทธาหรือความเชื่อ และ
4. การกลับสู่ครอบครัวหลังจากออกจากโรงพยาบาล

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้เป็นผู้ป่วยสูงอายุ เพศชาย หญิง ที่เจ็บป่วยทางอายุรกรรม ศัลยกรรม จำนวน 55 คน จากโรงพยาบาลที่เป็นสถานศึกษา 4 แห่ง ในกรุงเทพมหานคร โดยวิธีสุ่มตัวอย่าง แบบง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และได้นำไปหาความตรงตามเนื้อหาและความเที่ยง มีค่าเป็น 0.99 ทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยการหาค่าคะแนนเฉลี่ยความเบี่ยงเบนมาตรฐานและทดสอบค่าที (t-test) ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. สถานภาพของผู้ป่วยส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 55-59 ปี นับถือศาสนาพุทธ, มีคูครอง, การศึกษาระดับประถมศึกษา มีรายได้จากบุตรเฉลี่ยต่อเดือน ๗ ละ 500-999 บาท บุตรเป็นผู้นำส่งโรงพยาบาล อาการขณะมาโรงพยาบาลรู้สึกตัวดี แต่ช่วยตัวเองไม่ได้ การเคลื่อนไหวของร่างกายขณะมาโรงพยาบาลต้องมีผู้พุงมา เป็นการเข้ารับการรักษาตัวครั้งแรก และมีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครและจังหวัดใกล้เคียง

2. ผู้ป่วยให้ความสำคัญเกี่ยวกับความต้องการในขณะที่รักษาพยาบาลในโรงพยาบาลเป็นอันดับแรกของความต้อการแต่ละคน คือ 1. ด้งเทศและนับจำนวนชีพจรหายใจ 2. สัมพันธภาพระหว่างพยาบาลและผู้ป่วย 3. ยอมรับว่าผู้ป่วยเป็นสมาชิกคนหนึ่งของโรงพยาบาลที่มีความสำคัญ; ให้ความมั่นใจแก่ผู้ป่วยว่าโรงพยาบาลและเจ้าหน้าที่ทุก ๆ คนจะให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยจนเต็มความสามารถ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับความปลอดภัยและทุกข์ทรมานน้อยที่สุด และ 4. ต้องการกลับไปอยู่กับครอบครัวหลังออกจากโรงพยาบาล

3. คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุระหว่างเพศชายและเพศหญิง โดยส่วนรวมแต่ละคนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จึงสนองสมมติฐานที่ว่าผู้ป่วยสูงอายุเพศหญิงและเพศชาย มีความต้องการไม่แตกต่างกัน

4. คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุระหว่างการเจ็บป่วยทางดานอายุรกรรม ศัลยกรรม โดยส่วนรวมแต่ละคนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จึงสนองสมมติฐานที่ว่าผู้ป่วยสูงอายุที่เจ็บป่วยทางอายุรกรรมและศัลยกรรมมีความต้องการไม่แตกต่างกัน

5. คะแนนเฉลี่ยของความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุเพศชาย-เพศหญิง ในการกลับสู่ครอบครัวหลังออกจากโรงพยาบาล โดยส่วนรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 จึงสนองสมมติฐานที่ว่าผู้ป่วยสูงอายุเพศหญิงและเพศชายมีความต้องการในการกลับสู่ครอบครัวหลังออกจากโรงพยาบาล ไม่แตกต่างกัน

The major findings were :-

1. Regarding statuses most patients were buddhist, married, between 55-59 years of age, and having the education at the primary level. Their in-come were recived from their children for about 500-999 Baht per/month, the patients were sent to the hospitals by their children, the symptoms of patients on admission were helpless, and having some one to carry them to the hospitals. Most of these patients were from the Bangkok Metropolis or its surrounding provinces. They were reported to be hospitalized for the first time.

2. The patients opinions concerning the needs were ranked first in each area; 1) observing symptoms, counting pulse and respirati rate, 2) nurse-patient relationship, 3) were accepted as importance persons in the hospitals, 4) were reassured that they should be helped full of safety; confidence and less suffering, and 5) immediate return to their families upon discharge.

3. There was no statistically significant difference of the opinions between male and female patients, concerning the needs of old-age patients in the whole, and in each area at the .01 level, therefore the hypothesis "there is no difference of the old-age patient's opinions concerning the needs in male and female, had been tested and was retained.

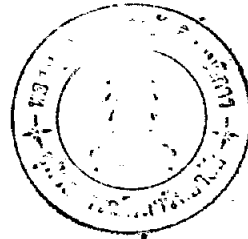
4. There was no statistically significant difference of the opinions between medical, and surgical illness, concerning the needs of old-age patients in the whole, and in each area at the .01 level

therefore the hypothesis "there is no difference of the old-age patient's opinions concerning the needs in medical and surgical illness," had been tested and was retained.

5. There was no statistically significant difference of the opinions between male, and female patients, concerning the needs of returning to their families after hospitalization, at the .01 level, Therefore the hypothesis "there is no difference of the old-age patient's opinions between male and female patient's concerning the needs of returning to their families after hospitalization, had been tested and was retained.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

การทำวิทยานิพนธ์เรื่องนี้ ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือความช่วยเหลือและแนะนำอย่าง
ใกล้ชิดจากผู้ช่วยศาสตราจารย์ ปาหนัน บุญ - หลง และ รองศาสตราจารย์ ดร.สุภาพ
วาศเขียน ได้กรุณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

อนึ่ง ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้ง และขอขอบพระคุณในความช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งจากอาจารย์ ดิณฑา วงศ์านุพัทธ์ แห่งบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล ทำให้
การวิจัยครั้งนี้สำเร็จ และขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่กรุณาตรวจแก้
แบบสัมภาษณ์ ตลอดจนผู้อำนวยการโรงพยาบาล เจาหน้าที่ทุกฝ่าย และผู้ป้อนข้อมูลที่ให้ความ
ร่วมมือในการ เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จดังดวงแก้วนี้

พิชญ์ ประเสริฐสินธุ์

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุพาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ฉ
กิตติกรรมประกาศ	ช
รายการตารางประกอบ	ฅ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	9
ปัญหาของการวิจัย	10
สมมติฐานในการวิจัย	10
ขอบเขตของการวิจัย	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	12
2 วรรณคดีและการวิจัยที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายแนวความคิดเกี่ยวกับความต้องการของ ผู้สูงอายุ	13
ช่วงแห่งชีวิต	18
วัยสูงอายุ	19
วัยสูงอายุจะเริ่มต้นเมื่อใด	19
ความคิดเกี่ยวกับการขยายงานการค้นคว้าสำหรับ ผู้สูงอายุ	21

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

ทัศนคติของการสูงอายุ	21
ความแตกต่างของอายุในเพศชายและเพศหญิง	25
การเปลี่ยนแปลงทางสรีรวิทยาในผู้สูงอายุ	26
สมองในคนสูงอายุ	27
โรคของระบบประสาทในผู้สูงอายุ	29
โรคที่พบในผู้สูงอายุทั่ว ๆ ไป	32
การดูแลรักษาผู้ป่วยสูงอายุ	35
ความแตกต่างของโรคในผู้ป่วยสูงอายุ	36
ความต้องการด้านสุขภาพอนามัยของผู้สูงอายุ	38
ความต้องการทางเพศในผู้ป่วยสูงอายุ	38
ความเครียดของผู้สูงอายุ	37
สุขภาพจิตของผู้สูงอายุ	41
พยาบาลและผู้สูงอายุ	42
สาเหตุของการตายในผู้สูงอายุ	48
ผู้สูงอายุและครอบครัว	49
ขอแนะนำทั่วไปสำหรับผู้สูงอายุ	51
บริการที่รัฐจัดให้สำหรับผู้สูงอายุ	53
การสงเคราะห์คนชราในสถานสงเคราะห์	53
บริการสาธารณสุขสำหรับผู้สูงอายุ	55
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	56
3 วิธีดำเนินการวิจัยรวบรวมข้อมูล	61
กลุ่มตัวอย่างประชากร	61

สารบัญ (ต่อ)

บทที่

หน้า

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.	61
การหาความตรงตามเนื้อหา.	62
การหาความเที่ยง	63
การเก็บรวบรวมข้อมูล.	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.	64
สถิติที่ใช้ในการวิจัย.	65
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.	67
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายและข้อเสนอแนะ.	98
สรุปผลการวิจัย	99
การอภิปรายผล	104
ข้อเสนอแนะ	114
บรรณานุกรม	116
ภาคผนวก	124
ประวัติผู้เขียน.	140

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 ภาควิชาการศึกษาศาสตร์
 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

รายการ ตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามอายุและ เพศ	68
2. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามศาสนาและ เพศ	69
3. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามสถานภาพการสมรสและ เพศ	70
4. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามระดับการศึกษาและ เพศ	71
5. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามแหล่งรายได้และ เพศ	73
6. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามจำนวนรายได้และ เพศ	74
7. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามผู้นำส่งโรงพยาบาลและ เพศ	75
8. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามอาการขณะมาโรงพยาบาล และ เพศ	76
9. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามการเคลื่อนไหวของร่างกาย และ เพศ	77
10. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามจำนวนครั้งที่เข้ารับการรักษา ในโรงพยาบาล	78
11. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามระยะเวลาห่างจากครั้ง สุดท้ายที่เข้ารับการรักษาตัวในโรงพยาบาลและ เพศ	79
12. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามการวินิจฉัยโรคและ เพศ	80
13. ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามระยะเวลาพักรักษาใน โรงพยาบาลและ เพศ	81

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14.	ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามความสัมพันธ์ในครอบครัว และ เพศ	82
15.	ร้อยละของผู้ป่วยสูงอายุจำแนกตามภูมิภาคและ เพศ	83
16.	ระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุก้านร่างกาย.	85
17.	ระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุก้านจิตใจ และ อารมณ์	88
18.	ระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุก้านสังคม.	90
19.	ระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุก้านศรัทธา หรือความเชื่อ	91
20.	ระดับคะแนนเฉลี่ยความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุก้านภูมิคุ้มกัน ครอบครัวยุคหลังออกจากโรงพยาบาล	93
21.	ความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุเพศชายและหญิง	95
22.	ความต้องการของผู้ป่วยสูงอายุทางอายุรกรรมและศัลยกรรม	97